

รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา รับผิดชอบในกระบวนการเรียนการสอน เช่น การเตรียมการสอน การวัดผลประเมินผล หรือให้คำแนะนำและแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองแนะแนวปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาชีวิตหรือสอนและอบรมความรู้สามัญหรือวิชาชีพแก่ประชาชน ให้คำปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษา จัดบริการด้านวิชาการและร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นในวิชาที่รับผิดชอบ ให้บริการแก่สังคมในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ เช่น เป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมของสังคมศึกษา ค้นคว้า วิจัย นิเทศ วิเคราะห์ หรือช่วยนิเทศรวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือปฏิบัติงานให้บริการทางการศึกษา หรือการส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น ควบคุมดูแล จัดหาผลิตและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ให้บริการทางสุขภาพอนามัย โภชนาการ ห้องสมุดและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ใ้รับปริญญาตรีขึ้นไปทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้ หรือ
2. ดำรงตำแหน่งครู 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และต้องเป็นผู้ที่มีผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่ค้องการ

1. มีความรู้ในวิชาการหรือวิชาชีพและวิชาการศึกษา อย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
2. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วยครู กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่

3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการศึกษา
4. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงาน
ในหน้าที่
5. มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดแม่นยำ

ชื่อตำแหน่ง

อาจารย์ 2

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การอบรมความรู้สามัญหรือวิชาชีพ อบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ความมั่นคงของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปกครองดูแลหรือให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษา ฝึกอบรมครูประจำการ ให้บริการแก่สังคมในสถานวิชาการและสถานอื่น ๆ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์และนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ รวบรวมวิทยากรและประสบการณ์ใหม่ ๆ หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บริการทางการศึกษา หรือการส่งเสริมการเรียนการสอนและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

สอนและอบรมความรู้สามัญหรือวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา สอนและอบรมความรู้สามัญหรือวิชาชีพแก่ประชาชน รับผิดชอบในกระบวนการเรียนการสอน เช่น การจัดทำโครงการสอน การเตรียมการสอนการวัดผลประเมินผล ให้คำแนะนำและแนะแนวทางการศึกษา การแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครอง แนะนำวิทยุต่าง ๆ

แก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชน เป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานใน
ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ปกป้องมรดกประจำการ ร่วมมือประสานงานกับ
ฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ให้บริการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ เช่น
เป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ เป็นผู้นำ หรือร่วมกิจกรรมของสังคม ศึกษาค้นคว้า วิจัย
วิเคราะห์และนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ
และนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือปฏิบัติงานให้บริการ
ทางการศึกษา หรือการส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น ควบคุมดูแลจัดหา ผลิต
และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ให้บริการทางสุขภาพอนามัยโภชนาการ
ห้องสมุดและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี และต้องเป็นผู้ที่มี
ผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับอาจารย์ 1 แล้ว จะต้อง

1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริการงานบุคคล และการจัดระบบงาน
2. มีความรู้ความสามารถในการกำหนดนโยบายและวางแผนงาน

ชื่อตำแหน่ง

อาจารย์ 3

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานที่หน้าที่และความรับผิดชอบสูงเป็นพิเศษ เกี่ยวกับการเรียนการสอน
การอบรม ความรู้สามัญหรือวิชาชีพ อบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ ชนบธรรมเนียม
ประเพณีและวัฒนธรรม ความมั่นคงของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปกครองดูแล ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ
ปีกอบรมครูประจำการ ให้บริการแก่สังคมให้ค้ำนักวิชาการและค้ำอื่น ๆ ศึกษา ค้นคว้า
วิจัยวิเคราะห์และนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ รวบรวมวิทยาการและประสมการณ์ใหม่ ๆ
หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาหรือการส่งเสริมการเรียนการสอน และปฏิบัติ
หน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

สอนและอบรมความรู้สามัญหรือวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
อบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไข
ข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา สอนและอบรมความรู้สามัญ
หรือวิชาชีพแก่ประชาชนรับผิดชอบในกระบวนการเรียนการสอน เช่น การจัดทำโครงการ
สอน การเตรียมการสอน การวัดผลประเมินผล การให้คำแนะนำและแนวทางการศึกษา
การแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครอง แนะนำปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียน
นักศึกษาและประชาชน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาชีวิตให้คำปรึกษาแก่ครู และอาจารย์
ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ รวมทั้งให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน
นักศึกษาและประชาชน เป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานในด้านการปรับปรุง
การเรียนการสอน ปีกอบรมครูประจำการ จัดบริการทางค้ำนักวิชาการ ร่วมมือประสานงาน
กับฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ให้บริการแก่สังคมในค้ำต่าง ๆ เช่น
เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมของสังคมศึกษา ค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์
และนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ รวบรวมวิทยาการและประสมการณ์ใหม่ ๆ หรือ
เรียบเรียงตำราออกเผยแพร่ และปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
จัดกิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม หรือปฏิบัติงานให้บริการทางการศึกษา
หรือการส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น การวางแผนและควบคุมดูแลการจัดทำ ผลิต
และบำรุงรักษาวัสดุทัศนูปกรณ์ทางการศึกษา ให้บริการทางสุขภาพอนามัย โสศคและ
โภชนาการ ห้องสมุดและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และต้องเป็นผู้ที่มีผลงานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบและลักษณะงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คุรุสภา กำหนด

ความรู้ความสามารถที่ต่องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับอาจารย์ 2 แล้ว จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาล ปัญหาการการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ

ชื่อตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ศึกษา นิเทศ อบรม ค้นคว้า วิจัย ในสาขาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษา ปกอบรมครูประจำการ ให้บริการทาง วิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

สอนวิชาการหรือวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศการสอนควบคุมและตรวจสอบการค้นคว้าวิจัย ที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของ นักศึกษา เป็นที่หรือปรึกษาของนักศึกษาทั้งด้านวิชาการ กิจกรรม และด้านอื่น ๆ ให้คำปรึกษาแก่ครูอาจารย์ในค้ำนปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ค้นคว้าและวิจัยทางวิชาการชั้นสูง และการให้คำปรึกษาหารือ ปกอบรมครูประจำการ

ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม จักกิจกรรม ทำนุบำรุง และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
ให้บริการทางวิชาการ เช่น ห้องสมุด แนะนำ วัสดุ และปฏิบัติงานอื่นที่
เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ให้เป็นตามกฎหมายของสถาบันการศึกษานั้น ๆ

ชื่อตำแหน่ง

ผู้ช่วยครูใหญ่

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ช่วยครูใหญ่บริหารงานในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่ง
ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับไม่สูงนัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ช่วยครูใหญ่วางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผล
ด้านวิชาการ ชุกรการ ปกครองและกิจกรรม ช่วยควบคุมดูแลการเรียนการสอน
การวัดผลการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยช่วยจัดหารายการสอน โครงการสอน
คู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา ช่วยควบคุมดูแลบริเวณอาคาร
สถานที่และงานด้านการเงิน พัสดุครุภัณฑ์ งานทะเบียนเอกสาร ให้เป็นไปตามระเบียบ
ช่วยควบคุมดูแล ปกครอง ศึกษาค้นคว้าและนิเทศครู อาจารย์ นักเรียน ตลอดจน
เจ้าหน้าที่อื่น ให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่อย่างถูกต้องครบด้วย ช่วยดูแลสวัสดิภาพ
และความเป็นอยู่ของนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ช่วยสร้างเสริม
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ช่วยส่งเสริมกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ
ช่วยประเมินผลงานที่ปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้
เจริญก้าวหน้าและปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสถานศึกษา เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาไม่อยู่
หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งตลอดจนปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูและคำรงค์ตำแหน่งครู 2 หรือตำแหน่งอาจารย์ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือคำรงค์ตำแหน่งครู 2 และคำรงค์ตำแหน่งอาจารย์ 1 รวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือคำรงค์ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ หรือคำรงค์ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือคำรงค์ตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือคำรงค์ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 5

2. ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรและวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่ควร

1. มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
3. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมีความเข้าใจนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ชื่อตำแหน่ง

ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ช่วยอาจารย์ใหญ่บริหารงานในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับสูง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ช่วยอาจารย์ใหญ่วางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผลด้านวิชาการ การดูแล ปกครองและกิจการรวม ช่วยควบคุมดูแลการเรียนการสอน และฝึกอบรมช่วยจัดทำระเบียบ และวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร ช่วยจัดทำรายการสอน โครงการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ ช่วยจัดโปรแกรมการเรียน คู่มือประกอบการเรียน การสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา ช่วยจัดบริการแนะแนว ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษาให้ใช้ได้ในโรงเรียน ช่วยจัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ช่วยควบคุมดูแลบริเวณอาคารสถานที่และงานด้านการเงิน พัสดุครุภัณฑ์ งานทะเบียนเอกสารให้เป็นไปตามระเบียบ ช่วยควบคุมดูแลปกครอง ติดตามให้คำปรึกษา แก้ปัญหาและนิเทศ ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่น ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วน ช่วยดูแลสวัสดิภาพ ความเป็นอยู่ของนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่น ช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่น ชวนนำเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ทางการศึกษาวิชาสามัญและวิชาชีพมาใช้และเผยแพร่ ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ไค้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของประชาชน ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสถานศึกษา เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 4 ปีมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือได้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งนิเทศก์ 5

2. ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรและวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

1. มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
3. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีความเข้าใจ
นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
4. มีความเข้าใจนโยบายและแผนงานของกรม กระทรวงเจ้าสังกัด

ชื่อตำแหน่ง

อาจารย์ใหญ่

หน้าที่และความรับผิดชอบ

บริหารงานในฐานะหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ควบคุม
รับผิดชอบในระดับสูง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

วางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผลด้านวิชาการ
ธุรการ ปกครองและกิจการรวม ควบคุมการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษา ให้เป็น
ไปตามหลักสูตร จัดทำรายการสอน โครงการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ จัดทำ
โปรแกรมการเรียนคู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา จัดบริการ
แนะแนว ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษาให้ใช้ได้ประโยชน์ จัดฝึกอบรมและให้คำแนะนำ
เพื่อส่งเสริมวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและท้องถิ่น ควบคุม
ดูแลบริเวณอาคารสถานที่และงานด้านการเงิน พัสดุครุภัณฑ์ งานทะเบียนเอกสาร
ให้เป็นไปตามระเบียบควบคุมดูแล ปกครอง จัดระบบงานในโรงเรียน กำหนด
ลักษณะงาน มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ติดตามให้คำปรึกษา

แก้ปัญหาและนิเทศ บังคับบัญชาครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วน คุณและสวัสดิภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเจ้าหน้าที่อื่น ทิศคือประสานงานสร้างเสริมความสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น มีการวิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลงาน รวบรวมข้อมูลและจัดทำสถิติต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน นำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพมาใช้และเผยแพร่ และพัฒนาโรงเรียนให้ไ้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของประชาชน เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับแต่งตั้งตลอดจนปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี กำหนดเวลา 6 ปี ให้ลดลงเหลือ 4 ปี สำหรับผู้ได้รับปริญญาโทหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางการศึกษา หรือทางอื่น ซึ่งคุรุสภารับรองว่า เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งครูใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 5 หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 6

2. ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามหลักสูตรและวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่พึงการ

1. มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

3. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีความเข้าใจ
นโยบายที่เกี่ยวกับการศึกษา

4. มีความเข้าใจนโยบายและแผนงานของกรม กระทรวงเจ้าสังกัด

ชื่อตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารงานในฐานะ
ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่มีความรับผิดชอบในระดับสูงมาก และ
ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย วางแผนการปฏิบัติงาน
กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผล ด้านวิชาการ ชุมชน การปกครองและกิจการ
ช่วยควบคุมดูแลการเรียนการสอน และฝึกอบรม ช่วยจัดทำระเบียบ และวิธีการ
ศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยช่วยจัดทำรายการสอน โครงการสอน ทั้งวิชาสามัญ
และวิชาชีพ ช่วยจัดโปรแกรมการเรียน คู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์
การศึกษา ช่วยจัดบริการแนะแนว ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา ให้สามารถเผยแพร่
เป็นตัวอย่างได้ ช่วยจัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ช่วย
ควบคุมดูแลบริเวณอาคารสถานที่ และงานด้านการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ งานทะเบียน
เอกสาร ให้เป็นไปตามระเบียบ ช่วยควบคุม ดูแล ปกครอง ติดตาม ให้คำปรึกษา
แก้ปัญหาและนิเทศ ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่น ให้
สามารถปฏิบัติตามหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วน ช่วยดูแลสวัสดิภาพและความเป็นอยู่

ของนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ช่วยจัดกิจกรรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลช่วยการวิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูล และช่วยจัดทำสถิติต่าง ๆ นำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษา มาใช้และเผยแพร่ ปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาโรงเรียนหรือวิทยาลัย ให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสถานศึกษา เมื่อหัวหน้าสถานศึกษา ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ใ้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี กำหนดเวลา 6 ปี ให้ลดลงเหลือ 4 ปี สำหรับผู้ใ้รับปริญญาโท หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางการศึกษา หรือทางอื่นซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งครูใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 5 หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือใ้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 6

2. ใ้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามหลักสูตร และวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารรถของถาวร

1. มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย กฎ กฎข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

3. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีความเข้าใจนโยบายที่เกี่ยวกับการศึกษา
4. มีความเข้าใจนโยบายและแผนงานของกรม กระทรวงเจ้าสังกัด
5. มีความรู้ความเข้าใจนโยบายของรัฐบาล ปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ชื่อตำแหน่ง   ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

หน้าที่และความรับผิดชอบ

บริหารงานในฐานะหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนหรือวิทยาลัย ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับสูงมาก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

วางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผลด้านวิชาการ ข้าราชการ ปกครองและกิจกรรม ควบคุมการเรียนการสอนและฝึกอบรม จัดทำระเบียบและวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดทำรายการสอน โครงการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ จัดโปรแกรมการเรียน คู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา จัดบริการแนะแนว ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา ให้ใช้ได้ในโรงเรียนหรือวิทยาลัย และสามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้ จัดการฝึกอบรมวิชาชีพได้ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ควบคุมดูแลบริเวณอาคารสถานที่และงานด้านการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ งานทะเบียนเอกสาร ให้เป็นไปตามระเบียบ ควบคุมดูแล ปกครอง จัดระบบงานในโรงเรียนหรือวิทยาลัย กำหนดลักษณะงาน มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ติดตามให้คำปรึกษา แก่ปัญหาและนิเทศ มังคัมบัญชาครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วน ควบคุมสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของนักเรียน นักศึกษา

ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น สร้างเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล มีการวิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูล จัดทำสถิติต่าง ๆ นำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้และเผยแพร่เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาโรงเรียนหรือวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการต่าง ๆ ความที่ได้รับแต่งตั้ง ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 หรือดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี กำหนดเวลา 6 ปี ให้ลดลงเหลือ 4 ปี สำหรับผู้ได้รับปริญญาโทหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางการศึกษา หรือทางอื่น ซึ่งคุรุสภารับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู หรือดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 และดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด

ความรู้ความสามารถที่ต้องควรร

1. มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
3. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีความเข้าใจนโยบายที่เกี่ยวกับการศึกษา

4. มีความเข้าใจนโยบายและแผนงานของกรม กระทรวงเจ้าสังกัด

5. มีความรู้ความเข้าใจนโยบายของรัฐบาล ปัญหาด้านการเมือง

เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับวุฒิของครู

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึง ความสำคัญของครูต่อการเรียน การสอนทุกระดับ ซึ่งตามแผนการศึกษาแห่งชาตินี้ต้องการให้การจักเนื้อหาสาระและ ภาระงานการเรียนรู้ ให้มีประโยชน์ครบถ้วนในตัวทุกระดับ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา แต่ละระดับ สามารถดำรงชีพได้ด้วยความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตน อีก ประการหนึ่งนโยบายสำคัญของรัฐบาลนี้ ต้องการส่งเสริมด้านการอาชีวศึกษา ดังนั้น ในการศึกษาจะได้เน้นเรื่องการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนไปประกอบอาชีพได้ตาม ความสามารถของตน

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของครู และ วิชาชีพครูเป็นอย่างมาก จึงมีแนวโน้มประการแรกที่จะให้ผู้เป็นครูทุกคน มีความรู้ เกี่ยวกับวิชาครู สำหรับผู้ที่ไม่ได้เคยศึกษาวิชาครูมาก่อนและประสงค์จะเป็นครู จะต้อง รับการศึกษาวินัยตามที่กระทรวงจะได้กำหนดต่อไป ส่วนความก้าวหน้าของครูก็ สนับสนุนให้ก้าวหน้าไปในสายงานที่ตนสอนอยู่

วุฒิของครูที่ต้องการนอกจากจะสัมพันธ์กับความมุ่งหมายของการศึกษาใน แต่ละระดับแล้วยังต้องคำนึงถึง ค่าแห่งหลักสูตร ภาระงานการเรียนการสอนด้วย ดังจะได้ กล่าวถึงแต่ละระดับ ดังนี้

1. ระดับก่อนประถมศึกษา มีความมุ่งหมายที่มุ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านดีพอที่จะเข้ารับ การศึกษาต่อไป ครูที่จะสอนระดับนี้ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กในวัย 2 - 6 ปี จึงควรมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า

เนื่องจาก กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการให้การสนับสนุนให้ท้องถิ่นและเอกชนจัดการศึกษาให้มากที่สุด ดังนั้น จึงเปลี่ยนโรงเรียนอนุบาลให้เป็นโรงเรียนประถมศึกษาหรือให้เป็นศูนย์กลาง ในการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอนุบาลหรือศูนย์เด็กปฐมวัย

2. ระดับประถมศึกษา มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานและให้สามารถคงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดี ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การศึกษาระดับประถมศึกษานี้จัดให้เป็น 6 ปีตลอด ดังนั้น ลักษณะของครูที่ต้องการ คือ ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสอนได้ทุกวิชา ตั้งแต่วิชาสามัญถึงวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ นอกจากในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่และในชั้น ป.5 - ป.6 ควรจะมีครูที่สอนวิชาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ ได้แก่ ครูที่สอนค่านพหศึกษา นาฏศิลป์ คนตรี วิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ

วุฒิของครูที่ต้องการควรเป็นวุฒิป.กศ., ป.กศ.สูง, หรือ ม.ศ. ปลาย + ปีกหักครู 1 ปี ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะไ้ครูวุฒิป.กศ.สูงขึ้นไป จนถึงปริญญาตรี ซึ่งควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหลักสูตรในการผลิตครูให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้ครู โดยเฉพาะในด้านวิชาเฉพาะต่าง ๆ โดยคำนึงถึงคุณภาพของการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

ในด้านวิชาเฉพาะควรมีความรู้ในวิชานั้น ๆ คือ วิชาเอกพหศึกษา นาฏศิลป์ คนตรีทางด้านวิชาชีพควรเป็น ป.วช. และวิชาครู

3. ระดับมัธยมศึกษา การศึกษาระดับนี้มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้วิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือก อาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม การศึกษาในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ใช้เวลาเรียนก่อนจะประมาณ 3 ปี ในคอนต้นให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการ และวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจอย่างกว้างขวางในคอนปลาย ให้ผู้เรียนได้ เน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

ครูที่จะสอนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาสามัญ ควรเป็น ผู้ที่มีความรู้กว้างในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง สามารถสอนในวิชาที่ตนได้ศึกษามาโดยตรง ตลอดจนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างกว้าง ๆ เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ สังคม ศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้ตอบสนองความมุ่งหมายของการศึกษา ในระดับนี้ที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง หลักสูตรที่ประกอบด้วยวิชาสามัญ บัณฑิตวิชาเลือก ครูผู้สอนควรจะสอนได้ทั้งวิชาสามัญอันเป็นสาขาวิชาที่มีเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ และสามารถสอนวิชาเลือก ที่เน้นเฉพาะลงไปในสาขาวิชานั้น ๆ ได้ด้วย

วุฒิของครูที่จะสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรเป็นวุฒิต่างค่าปริญญาตรี แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการบรรจุครูวุฒิ ป.กศ.สูง แต่ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะบรรจุครูวุฒิ ปริญญาตรีขึ้นไปที่เรียนวิชาเอก และวิชาโทที่สัมพันธ์กัน ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ควรเป็นระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาโท

แหล่งที่มาของครูอาจมาได้ 3 ทางคือ จากการศึกษาในสถานฝึกหัดครู โดยตรง จากมหาวิทยาลัยคณะศึกษาศาสตร์ (คุรุศาสตร์บัณฑิต) และจากผู้ที่เรียน วิชาสามัญโดยตรงแล้วเรียนวิชาครู (ปริญญาตรีหรือโท ≠ วิชาครู)

สำหรับครูที่จะสอนวิชาชีพในระดับมัธยมศึกษา ควรเป็นผู้ที่ได้รับการ ศึกษาวิชาชีพมาโดยตรง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรมีวุฒิ ปวส. และวิชาครู ใน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรเป็นวุฒิปริญญาตรีวิชาช่าง ≠ วิชาครู

4. ระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค่างานชิ้นในระดัับวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้ เป็นผู้ที่มิคุณธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลสังคมและประเทศชาติ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ปกัณฑ์ครุระดับปริญญา การศึกษาระดับ ปวส. ของกรมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับ ปวช. และระดับปริญญาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วุฒิของครูที่จะสอนวิชาสามัญในระดับนี้ควรเป็นวุฒิต่างค่าปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนวิชาชีพควรเป็นวุฒิปริญญาตรีหรือโท วิชาชีพโดยตรง (ชนุ แสงศักดิ์, 2521 : 38 - 41)